

Sygnatura akt I Ns 488/15

POSTANOWIENIE

Jelenia Góra, dnia 22 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Paweł Siwek

Protokolant Małgorzata Sporna

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2016 r. w J.

na rozprawie

sprawy z wniosku **Banku (...) S.A. w W.**

przy udziale **W. Ś., W. P., R. P., M. P. (1), mał. M. P. (2), mał. G. P., A. B., mał. D. B., B. Z., P. Z. i Gminy W.**

o stwierdzenie nabycia spadku po J. P.

POSTANAWIA:

I. stwierdzić, iż spadek po J. P. zmarłym w dniu 14 marca 2011 roku we W., na podstawie ustawy nabyła P. Z. w 1/2 części spadku oraz M. P. (2) i G. P. po 1/4 części spadku, wszyscy z dobrodziejstwem inwentarza;

II. kosztami postępowania obciążyć strony zgodnie z udziałem w sprawie;

III. nie obciążać stron kosztami wezwania spadkobierców przez ogłoszenie w prasie.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 20 września 2013 r. (...) im. M. K. w O. (której następcą prawnym jest Bank (...) S.A. w W.) wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po J. P. zmarłym w dniu 14 marca 2011 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. P. zmarł w dniu 14 marca 2011 r. we W..

W chwili śmierci J. P. był rozwiedziony.

(Dowód: - odpis akt zgonu J. P. k. 2)

J. P. miał dwoje dzieci W. Ś. i W. P., którzy odrzucili spadek po ojcu.

(Dowód: - odpis skrócony aktu małżeństwa W. Ś. k. 151

- odpis skrócony aktu urodzenia W. P. k. 154

- oświadczenie W. Ś. w aktach sprawy I Ns 759/11

- oświadczenie W. P. w aktach sprawy I Ns 1246/11)

W. Ś. ma dwoje dzieci A. B. i B. Z., którzy odrzucili spadek po dziadku.

(Dowód: - odpis skrócony aktu małżeństwa A. B. k. 158

- odpis skrócony aktu małżeństwa B. Z. k. 157

- oświadczenie A. B. w aktach sprawy I Ns 754/11

- oświadczenie B. Z. w aktach sprawy I Ns 760/11)

A. B. ma syna D. B. w imieniu, którego spadek została odrzucony.

(Dowód: - zapewnienia spadkowe A. B. k. 174

- oświadczenie A. B. w aktach sprawy I Ns 236/12)

B. Z. posiada córkę P. Z., która już była poczęta w dacie otwarcia spadku po J. P..

(Dowód: - odpis skrócony aktu urodzenia k. 240)

W. P. ma dwoje dzieci R. P. i M. P. (1), którzy również spadek odrzucili.

(Dowód: - odpis skrócony aktu urodzenia R. P. k. 147

- odpis skrócony aktu urodzenia M. P. (1) k. 148

- oświadczenie R. P. w aktach sprawy I Ns 1246/11

- oświadczenie M. P. (1) w aktach sprawy I Ns 1246/11)

R. P. ma syna M. P. (2).

(Dowód: - odpis skrócony aktu urodzenia M. P. (2) k. 149)

M. P. (1) ma syna G. P..

(Dowód: - odpis skrócony aktu urodzenia G. P. k. 150)

J. P. był zobowiązany do zapłaty na rzecz (...) M. K. w O. kwoty 2.786,81 zł.

(Dowód: - nakaz zapłaty z dnia 19.10.2010 r., sygn. akt I Nc 7678/10, k. 3

- okoliczność bezsporna)

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 1025 § 1 k.c. sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę.

Nikt w niniejszym postępowaniu nie kwestionował interesu prawnego (...) im. M. K. w O. (a następnie jej następcy prawnego Banku (...) S.A. w W.) do złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po J. P..

Stosownie do treści przepisu art. 926 § 1 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu.

Jak wynika natomiast z art. 926 § 2 k.c. dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą.

W przedmiotowej sprawie nie został ujawniony testament po J. P., a zatem w myśl powołanego wyżej przepisu zastosowanie miał ustawowy porządek dziedziczenia.

Zgodnie z art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Bezspornie w sprawie ustalono, że spadkodawca był rozwiedziony, a zatem powołanymi do dziedziczenia byli wyłącznie zstępni.

Przechodząc zatem do nich to dzieci J. W. Ś. i W. P., w ustawowym terminie określonym w przepisie art. 1015 § 1 k.c., złożyli do Sądów wnioski o przyjęcie oświadczenia o odrzuceniu spadku i złożyli stosowne oświadczenia.

Zgodnie zaś z art. 1020 k.c. spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku.

Na mocy art. 931 § 2 k.c. jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych.

W. Ś. posiada dwójkę córek A. B. i B. Z., które również złożyły przed Sądami oświadczenia o odrzuceniu spadku.

A. B. posiada małoletniego syna D. B. w imieniu którego także przed Sądem złożono oświadczenie o odrzuceniu spadku.

Natomiast B. Z. posiada córkę P. Z. urodzoną w dniu (...)

Jak wynika z tej daty P. Z. urodziła się już po otwarciu spadku, jednakże tylko siedem miesięcy po.

W tej sytuacji, z braku przeciwnych dowodów należało przyjąć, że w dacie otwarcia spadku już była poczęta.

Na mocy art. 927 § 1 i 2 k.c. nie może być spadkobiercą osoba fizyczna, która nie żyje w chwili otwarcia spadku, ani osoba prawna, która w tym czasie nie istnieje. Jednakże dziecko w chwili otwarcia spadku już poczęte może być spadkobiercą, jeżeli urodzi się żywe.

A zatem P. Z. może być spadkobiercą po J. P..

Pełnomocnik uczestników postępowania wywodził jednak, że P. Z. nie może być spadkobiercą, albowiem dziecko poczęte można traktować jakby było osobą fizyczną wyłącznie ilekroć chodzi o jego korzyść. Tymczasem po zmarłym J. P. pozostały wyłącznie obowiązki majątkowe (długi). Niewątpliwie takie dziedziczenie nie jest korzyścią dla małoletniej. Ochrony nie zapewnia również art. 1015 § 1 k.c., konieczny jest bowiem spis inwentarza, a to wymaga pokrycia jego kosztów.

Tutejszy Sąd nie podzielił tego poglądu.

Przede wszystkim twierdzenie, że dziecko poczęte traktuje się jako osobę o zdolności prawnej (w tym zdolności do dziedziczenia) tylko jeżeli chodzi o jego korzyść nie znajduje podstawy prawnej. Gdyby ustawodawca chciał tak ukształtować tę instytucję to uregulowałby to chociaż w art. 927 k.c.

Do tego trzeba było zważyć, iż Sąd w trakcie postępowania spadkowego nie ustala składu masy spadkowej. W tym nie ustala stanu czynnego spadku, a już zupełnie nie zajmuje się długami.

W tej sytuacji nie jest możliwa ocena czy nabycie spadku przez P. Z. byłoby z korzyścią dla niej czy nie.

W tym zakresie pozostałoby oparcie się jedynie na twierdzeniach przedstawiciela ustawowego małoletniej. Tyle, że jak wynikało z jego słów oraz twierdzeń pełnomocnika uczestników postępowania nie jest im znany pełny stan masy spadkowej.

Trudno również było znaleźć podstawę prawną do wyciągnięcia wniosku, że dziecko poczęte ma więcej praw niż dziecko już urodzone, a do tego sprowadza się wywód pełnomocnika uczestników postępowania o selektywnym dziedziczeniu przez dziecko poczęte (w zależności od subiektywnej oceny czy jest to dla niego korzystne czy też nie).

Toteż ostatecznie Sąd Rejonowy uznał, że P. Z. dziedziczy po J. P..

Przechodząc zatem już do dzieci W. P. to ma on dwoje synów: R. P. i M. P. (1), którzy także złożyli przed Sądem oświadczenia o odrzuceniu spadku.

R. P. ma małoletniego M. P. (2), zaś M. P. (1) małoletniego G. P..

W imieniu małoletnich nie zostały złożone oświadczenia.

I dlatego Sąd uznał za spadkobierców P. Z. oraz M. P. (2) i G. P., przy czym ze względu na regulację art. 1015 § 2 k.c. ustalił że nabycie spadku nastąpiło z dobrodziejstwem inwentarza.

Sąd też orzeczono jak w pkt I postanowienia.

Odnosnie kosztów postępowania, to tutejszy Sąd Rejonowy nie dopatrył się podstaw do odstąpienia od ogólnych zasad określonych w art. 520 § 1 k.p.c., który stanowi, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Interesy bowiem wnioskodawcy i uczestników postępowania w przedmiotowym postępowaniu nie były sprzeczne, a i stopień zainteresowania w wyniku postępowania był ten sam.

Sąd Rejonowy nie obciążył stron postępowania kosztami wezwania spadkobierców przez ogłoszenie w prasie biorąc pod uwagę, że spadkobiercami są wyłącznie małoletni.